

CIVIL STRATÉGIA: UGRÓDESZKA A FELNŐTTOKTATÁSI STRATÉGIA FELÉ?

A PÉCSI ÖNKORMÁNYZAT ESETTANULMÁNYA (MAGYARORSZÁG)

Minden önkormányzat, méretétől függetlenül, meghatározhatja prioritásait és fejlesztési irányait, valamint az ezek eléréséhez szükséges utakat és stratégiákat. Pécsen, egy 140 000 lakosú, közepes méretű városban az önkormányzat az elmúlt években több fontos stratégiai dokumentumot fogadott el, mint például a Szociális Szolgáltatástervezési Stratégiát, a Lakásgazdálkodási Konceptiót, az Integrált Településfejlesztési Stratégiát, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, az Idősügyi és Ifjúsági Konceptiót, valamint a Civil Stratégiát.

A civil stratégia megvizsgálja a város közösségi civil szervezetei és az önkormányzat közötti kapcsolatokat a különböző szinteken, és javaslatokat tesz ezek javítására, valamint innovatív megoldások bevezetésére (pl. közösségi költségvetés-tervezés). **További lépés lehetne az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek stratégiai tervezése.**

A STRATÉGIA ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATA

A városban az 1990-es évekbeli rendszerváltást követő évtizedekben a civil szektor dinamikusabban fejlődött. A helyi civil társadalom szereplői az elsők között voltak az országban, akik felismerték az együttműködés és a közös érdekérvényesítés szükségességét egy városi kerekasztal létrehozásával.

Az új civil stratégia előkészítése 2020 elején kezdődött, és több körben is bevonja a civil szervezeteket. Pécs városa a folyamat koordinálásával a Nevelési Központ Egyesületet bízta meg.

AZ ÚJ CIVIL STRATÉGIA FŐ ELEMEI

A helyzetelemzéshez a Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb adatait, valamint a SWOT-elemzést használták fel. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2021. december 14-én fogadta el a Civil Stratégiát. A stratégia hivatalos linkje: <https://gov.pecs.hu/download/konceptio/civil.pdf>

A civil szektorral való együttműködés erősítése érdekében a város létrehozta a civil koordinátori pozíciót, aki koordinálja az Önkormányzat és a pécsi civil szervezetek közötti kapcsolatokat: a Civil Stratégia és az Operatív Program kidolgozását és végrehajtását. A civil koordinátor feladatainak ellátása során a területért felelős alpolgármesternek és a polgármesternek tartozik felelősséggel.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A PÉCSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTT

Pécs Város Önkormányzata a pécsi civil szervezetekkel való együttműködéssel kapcsolatban az alábbi elveket és szakmai alapokat fogalmazza meg:

1. Pécs Város Önkormányzatának – kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában célja és elemi érdeke a civil szervezetekkel való partneri együttműködés – így törekszik ennek fejlesztésére, hatékonyságának növelésére. Ennek érdekében

- megteremti, illetve fejleszti a partneri együttműködés kereteit, lépéseket tesz a társadalmi részvétel kiszélesítésére (részvételi – közösségi – költségvetés bevezetésével);
- a meglévő és működő jó gyakorlatok mintájára, közösségi és közszolgáltatási feladatainak hatékony ellátásában, mindazon tématerületek kapcsán, ahol ennek hatékonysága igazolható vagy megteremthető – számít a civil szervezetek szolgáltatói közreműködésére (kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának kiszélesítése civil szervezetek számára – pl. közművelődési feladatok – Közművelődési megállapodás keretében, v. szociális feladatok ellátásai – Ellátási szerződések keretében), valamint
- támogatja a szolgáltatói szemlélet fejlődését a pécsi szolgáltató civil szervezetekkel való együttműködésben. Proaktív módon segíti a civil szektor szolgáltatói szemléletének, tudásának, képességeinek és készségeinek fejlesztését, a feladatvállalások körének bővítését – fejlesztési programok, modellek cseréjét, szolgáltatói standardok kidolgozását bevezetését, a szociális gazdaság típusú szolgáltatások fejlesztését (pl. társadalmi vállalkozások generálása - szükségletek felmérése városrészenként; a szolgáltatásfejlesztés szemléletének fejlesztése; képzések szervezése; a közösségi tervezés módszerének alkalmazása
- támogatja és segíti a demokrácia és az önszerveződés bázisát jelentő kis szervezeti mérettel rendelkező formális vagy non-formális kezdeményezéseket, közösségeket - a civil szektor sokszínűségének megőrzése, a közösségek kohéziójának erősítése, kreatív közösségi programok megvalósításának generálása és ösztönzése által;
- bővíti a nyilvánosság lehetőségeit a civil szervezetek irányába (a PécsMa felületén, a www.pecs.hu -n és egyéb városi médiafelületeken, városi kampányok - mint pl. a „Pécs Nyitva” – generálása civilek bevonásával;
- megteremti az átlátható és kiszámítható bérleti rendszert a civil szervezetek önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanjainak bérletére, és a bérelhető önkormányzati ingatlanokra vonatkozóan.

2. Pécs Város Önkormányzatának érdeke a városba érkező fejlesztési (Uniós és egyéb) támogatások nagyságrendjének növelése, s a közösségi és közszolgáltatási feladatellátás hatékonysága szempontjából érdemi fejlesztések eredményeinek hosszú távú, fenntartható módon történő működtetése. A hatékony forrásteremtés - és felhasználás érdekében cél

- a civil szektor és az Önkormányzat kölcsönös előnyöket biztosító együttműködése;
- a fejlesztési feladatok közös tervezése,
- partnerségek kialakítása, közös forrásteremtési tevékenység és megvalósítás;
- a szakmailag magas színvonalon álló, de forráshiányos civil szervezetek számára (szükség esetén) saját forrás biztosítása, un. saját forrás/önerő-alap létrehozása;
- a fejlesztések hosszú távú, szolgáltatói szemléletben történő működtetési lehetőségeinek, valamennyi szektor bevonásával zajló tervezése.

3. Pécs Város Önkormányzata, a közösségi és közszolgáltatási feladatainak ellátása, krízisfeladatok rugalmas kezelése érdekében, speciális részfeladatokra kiképzett, mobilizálható önkéntes-bázissal rendelkezik, akiket a Nevelők Háza Egyesület Pécsi Közösségépítő és Önkéntes Központja, valamint további civil szervezetek (Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Katolikus Karitás, Magyar Vöröskereszt, stb.) koordinálnak. A Központ emellett támogatja és segíti a városi önkéntesség fejlesztését és a működtetését.

4. A Civil Koncepció Pécs Város Önkormányzatának hatályos stratégiai dokumentumaival összhangban, az egyes stratégiák céljait figyelembe véve kerül meghatározásra.